

Tere Fv!

Muuseumil
14.02.89. a.

Sain Täna Sinu kirja ja viskan ka vastuse kahe
valmis. Seda ma sees aliaat kaarti kardan ka, et on raske
lühed, kui ta veel üldse alles on, sest sellest on möödas
peaaegu 40 aastat, aga proovida võib. Isa pildi taon
Sulle kirjade poole ise, see on postkaart ja sellel veedus-
sõjavärgses vormis, sellest kirjutanis, et ka sellest sõjaväe
võtmekol on alles. Edaspidi panen siis paherile tein
mida temast mäletan. Noorkaitsest kehtus rühma kaarte
askaan kirjutada rohkem ja mul on ka mõned pildid
mü kehtus rühmad, kui ka Rapla meeskonna laagrist
kehtus märas, selleks arakid ka kehtus kaalutistud. Ka
on mul mõned ajakirjad no-~~ed~~ kehtus ja fotod
Noorkaitse juhtid (Harjo maleva) koosolekut Tallin
nos müllist ka ise arsa värtis. Siis on mul raamtalt
alles Noorkaitse juhataja Toomas leht. Toomas andis
mine koos teistega 1. det. 1938 a. ja sellele on alle
kirjutanud K. Sõmera ja Fred Koppelmik. Tulustajest ma
veiga palju kirjutada ei arsa ja spordistat mäletan
vähk, aga midagi süsni. Ka kahtlelühed kehtus kompe-
nüst on mul paar pilti. Need fotod sinu ümbrikas
peavad olema Sinu omad.

Milleas neda tuletõugu järeus tabatuti kehtnes
teha minul on jumbikuuus vahel ainult viimane nõi-
dala vahetus. Ennem neder 22-23 juulil on Varlilas Seeme
kalamehed ja meie kalamehed 30. a. juulil pidu. Nädal
varem aga Balti metsameesti spartakiaad. Meil lõpet
metsameesti spartakiaadilini igal nädal vahetusel ning
suurem üritus ja tulib veel perigol olla ainult
aegustikuus pole praegu veel midagi ette näha.

Ise olen ka praegu terved, Leida teeb sulle
parajasti kumlekettid ja unen, et ka mee sibula-
märsid. Leidale saad töö juurde hehistada hommiku
kella 8-1400 telefonil 681-014. Koelune telefon
52-42-31. Ma ei olen nädal vahetusel jätkele
Varlilas, saagisin oma mees jaaks juulil ja nüüd
on need ka lähtud. 1. maist lähene jälle Varla.
Kui enim kehtnes ei tule, siis aprillikuus kind-
lasti, lasin teha lihtrahva kumakid plastid omed
ja see tulib siis paikka panna. Muud meid
eriti pole. Lapsed ja lastelapsed on ka terved
kõik nädal vahetusel meie juures Mustamäel.

Kabariing aastajärel on ka meie aures
püha ja võimalik, et see tulib ka üldiselt
aga elu on hevitav ja tahaks küll näha mis
edasi saab.

Seesart lõpetan, soovime Leida, sulle
ja Matile palju tervist ja kõike head

Helmo.

NB! Tervita meid pealt ka Lussa rahvast

Kõikne tuleõhust team nüüpegi, et Eesti
 ja saksa ajal oli tuleõhust Kõikne kompanii
 ülem Rudolf Sees ja ühine esimees Otto
 Vihlert (Väljatua Otto ei mäleta kas tema jaoks nimi
 oli Vihlert) võimalik et esimene, aga Naaber Oswald ja
 Einar Pullare peaks veel aega hästi mõistama,
 ka selleaegset spordielu, sest nimise teada alid nad
 mälnud ka kaitseliitlus ja põhiline sporditöö
 teepid aligis ~~see~~ ajal kaitseliit (stadiionid, laue-
 türid). Kõikne tegetes ja ka tegeva ma-
 nooste ring, sellest peaks hästi teadma Mars
 Aasmara („Rimmi Mars“)

Peale rüde oli tuleõhust kompanii järelis
 (või ühine esimees) Rudolf Roosmaa, ühes
 aktiivsemad tuleõhust tegeles oli ka Madelamant
 „Opi“ talu peres (nimi ei tule meelde) tuleõhust rüde-
 türiku meedantati peale rüde ja selle rüde ülem
 oli (kuni (1950?) nime sellele kuulus umbes 20
 poissi. Vätkine ora meekanna väitlanit ja

tulime mitmel ajal ka erikohale ja teistele auk-
neralistele kahtadele. Tulime erikohale tuletoojis maas-
kommaväestuse juures (1946 või 47) hüdropubli teate-
joones. Hakkasime poori ~~si~~ orales 1948 a. Tallin-
na tuletoojis ümberlinna teatejoones Harjumaa
väestuses ja tulime III kohale.

Sportist nägengi, et meigu julge meenimis-
ali põhiline sport eestvedaja kahtelid, reedid me-
ei tea, kas keevas ali orali sporting ja
kas kehtes ali ka "UENL" (üle eestimealine
Noorsoo ühing) osakond kus ka sport ali täht-
sal kohal. Sama ajal tegetes keevas keevas
Staadioni sporting. Selle eestmees oli
M. Kuits? ja Helmut Kallmann. Sama
ajal väitlerin ka mine noorte kl. selle
ringi mine all. 1943 a. tulim emariardelt
100 m. joones keevas ja kalnikhüppes Haaguale
Harjumaa meistrivõistlusi Harji meistris noorte
kl. Kehtes sportiallektiivi ametisime 1946
a. ja 1947 astumise "foel" liikmes. Eimeed
juhatus liikmed ali mina (eimees) J. Pihl, Arto Pärtel
Osu juures; (võit ka M. Aasmann)

Tõusime kahe Harjumaa parimate kallektaavid
 hulka, liikmeid oli algsel 40, lõpus (1950)
 120 häälmata isaga Kehtna valla noortest. Keavas
 vüdi läbi mitmed vs. "fööd" ja Harjumaa meist-
 ri võitlused kergejõustiku Kehtna rahvamaeas poe-
 si ja noollusvõitlused. Meil oli tugev poeetikas-
 dis, kes paremad, hõnamehed olid L. Paas, A. Väike-
 saar. Tugevaim ala oli aga kergejõustik mis
 olid Harjumaa meistrid neistist jooksulised Linds
 ja Asta Rist, Ellen Pihlase, kes saulud ka maas-
 komer koondvõitkonda, mis Ülo Lill, Endel Ka-
 ruoja, Ülo Nurmsoo, Martin Järdain, samuti
 olid suurtajad tugevad. See kuulus ~~1947~~ "fööd"
 Eesti koondvõitkonda ja ka Eesti esinduse Maas-
 vas 1949. a. Tugevamad spordikeskused olid
 sel ajal Repla "Spartan" ja Pärastu "fööd"
 1948 a. Tugevare eest esitati Kehtna kallektaavi
 Nõukoguile Eesti preemia saamiseks kuid ei
 antud neid, et esimeses (mines) oli teeninud
 saaks armetse ja preemia reis Pärastu kallektaavi.
 Võrkpallis tulime 1947. a. Eesti põhivõitkonda

meistriks (koosreies: E. Blumberg, H. Diebry, H. Mahoni,
M. Mahoni, A. Düna, ^(K. Hergauz)), ka rahvatantsuring oli x/k kollek-
tiivis juures, mille kirjades oli arstid Pärtel ja võtsid 1947
a. osa ka erimeest laulupes ajal toimunud rahva-
kandideeritud (vähemalt oli neid 8 paari)

1
*See panna
perenonna sugupuul järsde
Helmost aruett spordi / meesde
urijetted.*

H e l m o M a h o n i .

Helmo ema Julie na.-Salm, keda kutsuti Juuliks
sündis 29. detsembril 1897. a. 1921. a. Juuli abielus oma kodu-
kandi külalt Hindreku talust pärit Ado Mahoniga., kes sündis

Algul elas noorpaar Räägu-Tõnisel. Juuli abistas
vanemaid talutööl, abikaasa Ado tegi kingsepatööd. 1923. a.
valmis neil oma eluase Hindreku talu maadel ja kolisid sinna
elama. Helmo sündis 10. detsembril 1925. a.. Ado tegeles edasi
kingsepatööga Juuli käis vahetevahel taludes päevatööl. Ado o-
li kehva tervisega, ta suri 1942. a.

1949. a. astus Juuli kolhoosi liikmeks. Ta oli tubli põllu-
tööline. Ta oli väga rahulik, tagasihoidlik ja sõnakehvimene
Juuli suri 6 novembril 1971. a. Helmo oli noorena nõrgatervi-
sega. Algkoolieas põdes raskelt difteeriat ja oli peaaegu
surma suus. Arstiabi oli selajal raskesti kättesaadav, Helmo
siiski paranes ja hakkas agaralt spordiga tegelema, Ta oli
Kehtna 6 kl, kooli üks noorkotkaste juhte. 1940. a. lõppes
Helmol koolis käimine. Edasiõppimist takistas majanduslik kit-
sikus. Helmo käis taludes juhutöödel, pärast isa surma 1942. a
hakkas tegelema kingsepatööga, millega ta suurepäraselt toime-
tuli. 1943. a. novembris sai Helmo mobilisatsiooni kutsesaksa
sõjaväkke. Ta ei olnud siis veel 18 aastanegi. Tugeva isamaali-
se kasvatusena noormees täitis käsku, sest sõdima tuli minna
Venemaa punastega, kes olid 1940 ja 1941. a. eesti rahvale pal-
ju kurja teinud. Paljud Helmo eakaaslased hoidsid sõjaväkke
minekust kõrvale. Helmo saadeti väljaõppele Poolasse. Pärast
väljaõpet saadeti idarindele Narva alla SS 20 eesti diviisi
kergekuulipildurite rühma. 1944. a. suvel sai grANAADI KILLUGA
KÄEST haavata. Pärast paranemist saadeti Helmo Tartu alla..
kus sai teist korda haavata, seekord vasakust käest. Venelast
"kone" kuul purustas vasaku õlavarreluu. Seejärel oli Helmo
ravil Haapsalus ja Pärnus. 1944. a. septembris hakkas rinne
Eestimaalt taganema, Helmo taheti Pärnust Saksamaale evakuee-
rida, kuhu ta minnaei tahtnud. Helmol õnnestus viimasele
Pärnust Tallinna poole sõitvale rongile pääseda, haavata saa-
nud käsi raamiga kaelas

Helmo loobus tegevspordist. Töökohaks valis Tallinna Teede- ja Sildade Trusti, ametiks lihttöö, käruga killustiku transportimine, Hiljem ta oli teistel töödel. Pikka aega oli asutuse ametiühingukomitee esimees. Tegeles ka rahvaspordiga. Helmost sai hea jahimees. Trust kandis hiljem mitmeid teisi nimetusi. Helmol kogunes tööaastaid üle neljakümne. Pensionipõlves elab Helmo suviti Varblas oma suvekodus. Palju aastaid seal ühe puhkebaasi administraator ja hooldaja ühes isikus. Abikaasa Leida (sünd. 17.05.1929.a.) töötas õmbluse alal "Baltikas", Töötamise lõpetas tsehhijuhatajana.

Helmo ja Leida peres on lapsed Enn (s. 05.06.1952) ja Rita (s. 18.07.1960) Enn on lõpetanud Eesti Põllumajanduse Akadeemia metsateaduskonna. Enn on kauaaastaid töötanud Eesti Metsa korralduse Keskuses, Enn abiellus 14.09.1974.a. Tema abikaasa Piret (s. 25.06.1952) on lõpetanud Tallinna 2 keskkooli. Enn Piretil on kaks last. Nende poeg Aare (s. 08.01.1976) on lõpetanud ehituskooli ja tütar Liis (s. 07.01.1979) õppis hotelli teenindust. *Rita on lõpetanud Tallinna Ped. Instituudi.*

Helmo ja Leida tütar Rita abiellus augustis 1981. Tema abikaasa Peeter (s. 15.07.1958) on lõpetanud Tallinna Elektromehaanika Tehnikumi. Rital ja Peetril on kaks last Tanel (s. 02.12.1981) ja Tuuli (s. 24.05.1985) *Elavad Tallinnas 21 ki.*

Helmut ja Leidat õnnistati ka Rapla kirikus 23. juulil 1950. *Helmo ja Leidal oli 22.06.2000.c. kuldpehmed.*

SPORT MINU ELUS.

Minu elus on olnud SPORT oluliseks rolliks. Juba varases nooruses meeldis mulle sportida ja seoses sellega võistlesin paljudel erinevatel spordialadel. Olen sündinud talus ja teinud seal palju erinevaid töid, mistõttu olen juba lapsest peale heas füüsilises vormis.

Tallinna õppima tulles 1954.a. läksin kohe kergejõustiku treeningutele. Meil oli tore treening-grupp ja treeneriks oli V.Zulin. Grupist kasvas välja küllaltki tuntud nimesid: R. Aun, T. Paalo, T. Krutob jne. Olime Tiia Krutobiga väga hoolsad harjutajad. Tegime kõiki kergejõustiku alasid, kuid hiljem spetsialiseerusime heidetele.

1959.a. kutsuti mind võistlema Balti Sõjaväeringkonna eest Riiga. Seal tutvusin Enn Erikson'iga, kellest sai 1962.a. minu abikaasa. Enn harjutas Ruudi Toomsalu juures ja nii sattusin minagi sinna. Seal tegime juba tõsist tööd, talvel käisime jõusaalis.

1963.a. tegin Eesti rekordi kettaheites ja tulin ka Eesti meistriks. 1964.a. sündis meil poeg, kellele sai nimeks Peeter.

Hiljem, õppides koos Ennuga Tallina Pedagoogilises Instituudis, oli meie treeneriks Heino Lipp. Meiega koos harjutas ka Veljo Kuusemäe. See oli meile kõigile hea kool ning tuli ka suur edasimineku. Eesti võistkonnas võistlesin 26 korda.

1975.a. sündis meil tütar Helen. Seejärel loobusin suurest spordist. Talvel käisin mängimas võrkpalli ja suvel jalgpalli, mille treeneriks oli Roman Ubakivi.

Vähehaaval hakkasin osa võtma veteranide võistlustest ja hiljem kutsus mind Heldur Tuulemäe osa võtma veteranide spartakiaadidest Tallinna võistkonnas. Juhuslikult kuulsin 1990.a., et on võimalik minna Moskva kaudu veteranide EM-le Budapesti, olin siis 50-a. vanuseklassis. Sellest ajast peale olen osa võtnud kõikidest veteranide Maailma- ja Euroopa meistrivõistlustest, kus olen võitnud ka medaleid. Kokku on neid juba 201. - 3 korda, 9 hõbedat, 9 pronksi. Üheks meeldejäävamaks reisiks on Jaapan 1993.a. - sealt sain hõbemedali, mis tuli mulle üllatusena. See on ka kõige ilusam medal (sametkarbis), mida olen üldse saanud.

Tänu veteranispordile olen väga palju mööda maailma reisinud. Näinud erinevad kultuure, kombeid ja inimesi. Tänu reisimisele on mul tekkinud väga palju sõpru üle kogu maailma. Jõulude aegu saan mitmeid kümneid jõulukaarte maailma erinevaist paigust. Samuti olen teinud palju fotosid ning iga reisi kohta on tehtud oma album.

Seltskond, kes heitealasid teevad, on väga toredad ja sõbralikud. Kõik kaasvõistlejad rõõmustavad alati iga võistleja hea tulemuse üle. Näiteks olgu see siis 5m. või 12m. kuulitõukes, vastavalt tema võimetele.

Vananeme kõik koos ja kui kohtume aasta pärast – on rõõm jälle suur. Igal reisil on meil Anuga kujunenud selline põhimõte:

- võtta osa kõikidest banketidest
- mitte külastada kauplusi(v.a. suveniirid ja söök vajadusel)
- näha külastatavat maad niipalju kui võimalik

Reisidelt saan alati positiivse elamuse, sest heade kaaslastega on tore reisida ja võistelda, millele on kaasa aidanud mõnus treening-grupp: Anu Teesalu, Tiia Krutob ja mina. Paneme kellaaja paika ja keegi ei jää ilma mõjuva põhjuseta tulemata.

1997.a. oli mulle raske aasta. Kaotasin abikaasa. Seda valu aitas leevendada teatud määral veteranisport. Kuid heast nõuandjast heidetes ning suurest innustajast jääb tühik igaveseks.

Minu lemmikaladeks on saanud vasaraheide ja heidete mitmevõistlus. Vasaraheidet hakkasin õppima alles 50.aastaselt. Kaks viimast aastat(2000 ja 2001) olid need mulle ka kõige edukamad. Eelmisel aastal heitsin vasaras isikliku rekordi 44.40.m. Pidevalt olen osa võtnud heitjate seeriavõistlustest tegevsporlastele(noored). Tore on võistelda ka koos noortega.

Eesti praegune kergejõustiku olukord on kurb. Tugevaid sportlasi ja hoolega harjutajaid on vähe. Gümnaasiumi lõpuni harjutatakse ja siis on ka kõik. Kurb! Võistlustel jääb sageli alasid ära kuna pole piisavalt osavõtjaid. Ahvatlusi on tänapäeval palju ning rasket tööd ei tehta paljast fanatismist. Meie hulka võivad kõik tulla, kellel vastav vanus ja soov. Need, kes on tulnud – on jäänud. Ma ikka ütlen vahel mõnele, et meie vanuses on nii, et kui kuskilt ei valuta – siis oleks surnud. Treeningutel ning võistlustel ei tunne valu. Oleme "noored" ja energiast tulvil. Peaasi, et silm särab olgugi, et vahel süda nutab sees.

Minu moto oleks: Olla elurõõmus ja positiivse hoiakuga, see aitab ja kõik läheb elus paremini.

Helvi Erikson

Euroopa medalid :

2 kulda

4 hõbedat +2

5 pronksi — 13

Maailma medalid:

1 kuld

3 hõbedat +

4 pronksi — 8

KOKKU: 2 1

3 kulda

7 hõbedat +2

9 pronksi

Ankeet

Nimi: HELVI ERIKSON

sünniaeg: 02.11.1939

Praegune amet: pensionär

Elukoht: Saku Ülase 10-6

telefon(email): 6041636, 056499963,
Helvi.Erikson@hanza.net

Kuulumine ühingutesse, liitudesse: Eesti Spordiveteranide Liit; Eesti Kergejõustikuveteranide Assotsiatsioon, Kalevi Veteranide Ühendus
kellena vanematekogu liige

Sportlikud saavutused: Eesti rekordiomanik 1963.a., meister kettaheites, tulnud Eesti MV hõbe ja pronks medalitele. Tegutsenud kergejõustikus 1958-1973.a. Kuulunud 26 korda Eesti koondvõistkonda. Isiklikud rekordid: kettaheites 48.80, kuul 13.27, odavise 43.07. Tulnud mitmekordseks "Dünamo" meistriks. Tööjõureservide üleliidulistel II koht odaviskes.

Tõlgelen alates 1989.a. aktiivselt veteranide spordiga.

1. 1990-EM Budapest: vasar - hõbemedal
2. 1992- EM Norra: heidete mitmevõistlus – hõbe
3. 1994-EM Ateena: vasar, h.mitmevõistlus - pronks
4. 1996-EM Malmö: vasar, h.mitmevõistlus - pronks
5. 1997-EM sisev. Inglismaa Birmingham: kuul - pronks
6. 1998-EM Itaalia Cesenatico: vasar, h.mitmevõistlus – hõbe
7. 2000-EM Jyväskylä: vasar ja h.mitmevõistlus - kuld, odaviskes – hõbemedal
8. 2002 EM - hõbemedal heidete 5. võistlus

EM kokku : 11 medalit
(2-kulda; 4 hõbedat; 5 pronksi)

+2 hõbedat
Kokku: 19 medalit *+2 = 21*

1. 1991-MM Turus:(3-I alal finaalis)
2. 1993-MM Jaapan Myasaki: heidete mitmv. – hõbemedal
3. 1995-MM Ameerika Buffalo: vasar - pronks
4. 1997-MM Lõuna-Aafrika Durban: h.mitmevõistlus –hõbe, vasar ja ketas -pronks
5. 1999-MM Inglismaa Cateshead: 5.-6.koht
6. 2000-MM Tampere: võrkpall - pronks
7. 2001-MM Austraalia Brisbarne: vasar-kuld heidete mitmevõistlus - hõbe

MM kokku: 8 medalit
(1 kuld; 3 hõbedat, 4 pronksi)

Kõdumaiseid medaleid ei ole arvestatud, samuti ka maavõistlused Rootsi-Eesti-Läti-Leedu.

Ettepanekud Eesti spordi arendamiseks:

Praeguse seisuga puudub peaaegu, et täielikult võimalus Tallinnas harjutada heitealasil, staadione on kolm.

Audentes - ei saa õieti tänapäeva staadioniks nimetada, seal liikvideeriti heitestaadion- ehitati tennishall

Kadriorg - korras kuid treenida seal vasaraheidet ei lubata.

Ainus on Kalevi staadion, kus võib vasarat heita, kuid ainult tagavara väljakul. Seal toimuvad aga pidevalt jalgpalli treeningud. Seega on terve Tallinna peale 1 võimalik koht harjutamiseks.

V.a. Mati Toome!

Talun vabandust, et unustasin täielikult selle. Ei mäleta, mis teie täpselt vaja oli. Mõtlesin, et mul on paar tüükist, saate siit vaja võtta, mida vaja, saadate selle ära ühe tehnika noisega - lugupidamisega Helvi Erikson